

Stichting Straatpastoraat Leiden

Jaarverslag 2015

Straatpastor Folly Hemrica

Het is goed om het straatpastoraat af en toe tegen het licht te houden en te laten zien wat het werk inhoudt. Wat gebeurt er zoal vanuit het straatpastoraat en wat gebeurt er met de gelden die fondsen, kerken en particulieren ter beschikking hebben gesteld.

Het werk van de straatpastor is grotendeels onzichtbaar. Het speelt zich af op straat, op het station, in parken en in de daklozenopvang. De waarde van het werk wordt vooral zichtbaar in de vertrouwelijkheid van de pastorale contacten.

Om de waarde van het werk ook voor anderen inzichtelijk te maken is een jaarverslag nuttig. Niet in de laatste plaats om daarmee te benadrukken dat het van groot belang is de situatie van kwetsbare mensen in onze samenleving in het oog te houden. Hun wensen, noden en behoeften mogen niet onopgemerkt blijven.

Leiden, 6 oktober 2015

Een nieuwe start

Vanaf 1 december 2014 ben ik in dienst gekomen van de Stichting Straatpastoraat Leiden. De eerste weken heb ik vooral besteed aan het opbouwen van een gezond netwerk. Ik maakte kennis met de directie en teamleiders van de maatschappelijke opvang De Binnenvest, met de politie, de ambulancedienst, het Veiligheidshuis, de Stichting Jongeren in Nood, mensen van de GGD, Jobgroups, het Inloophuis Psychiatrie en met collega-straatpastores. En natuurlijk met mijn collega's van Diaconaal Centrum De Bakkerij, die de sociale kaart van Leiden goed kennen en mij uitstekend op weg hielpen. Ook begon ik met het werven van nieuwe vrijwilligers.

Dankzij goede contacten met de Marekerk meldden zich een aantal jonge mensen om mee te doen met de vieringen van het straatpastoraat. In totaal zijn er nu zes vrijwilligers actief.

WEDSDAG, 21 JANUARI 2015

4 Regionaal

Verhaal van de dag

'Iedereen heeft aardig wat gouden lijnen'

Straatpastor Folly Hemrica.

Folly Hemrica trekt als de nieuwe straatpastor op met de dak- en thuislozen in Leiden

'Ze letten ondanks hun sores op elkaar'

Annet van Aarssen
Foto: Elina van Nes

Leiden • Folly Hemrica (57) uit Utrecht is de nieuwe dominee voor dak- en thuislozen in Leiden. In december volgde ze de oud-katholieke straatpastor Paul Brimmet op, die vier jaar lang de Leidse daklozen bijstond.

Wie is straatpastor? „Je moet iets avontuurlijks hebben. Niet bang zijn en over de drempel durven stappen. Je moet flexibel zijn, dat helpt ook”, zegt ze, met prettigheden in haar ogen. „En je moet boven alles ook liefde hebben voor mensen aan de onderkant van de samenleving. Voordat ze in Leiden de straat op gingen, was ze achttien jaar lang dominee in de bijes. Ze zet een sterke gezicht op. „Aggi! in de bijes, ik ga niet naar de dominee, als ik stoned ben. Want daar houdt de dominee niet van.”

Droeken
Die goeden regel, die geldt natuurlijk niet op straat. „Nu heb ik mijn klantjes in het wild. Daar moet ik wel even aan wennen. Soms komt er geen zinnig woord uit”. De eerste stappen in Leiden trok Hemrica veel met haar voorganger op. „We kwamen iemand tegen die zo ontzettend dronken was, dat er geen zin- nig woord uit kwam. Hij keek alleen maar gebiologeerd naar mijn lippen. „Vat een moosje lippen heeft”, bleef hij maar zeggen. Hé hallo, je hebt het wel tegen een dominee?”, zegt ze lachend.

Andere kijk
De Arabische prins op het Stationsplein. Mohammed Bin Talal, is weer een heel ander verhaal. Bin Talal is van straat gehaald, maar Hemrica gaat nog wellicht bij hem op bezoek om met hem te praten. „Ik vond het heel verrassend hoe veel mensen zich om de prins bekommerden. Als je een half uur bij die man op het Stationsplein stond, kreeg je een hele andere kijk op de mensheid. Hij heeft kennelijk iets wat mensen raakt.”

Ze is gebonden aan het ambtgebied en kan niet vrij praten over de mensen die ze ontmoet. „Het komt er op neer dat je probeert stil te staan bij elk verhaal dat iemand je vertelt. Soms is het een kwestie van er moet hulp komen. En in andere gevallen is het vooral belangrijk dat je luistert, dat mensen hun verhaal kwijt kunnen. Er komen allerlei thema's voorbij: rouw, het grote verlangen om een ander leven te leiden, dat soort zaken. Er is heel veel ontzamenheid bij dak- en thuislozen. In zo'n situatie is het erg belangrijk om ook eens iemand voor je te hebben die luistert, die ócht wil weten hoe het met je gaat. Ik vind het altijd heel bijzonder wat mensen me vertellen. En soms zit je tegenover iemand, dat je denkt: het is echt een wonder dat je er nog bent. Je hoort vaak el- gens schuld dat iemand in die situ- atie terecht is gekomen. Maar men- sen die dat zeggen, kennen de kwetsbaarheid van het leven niet.”

Hartelijkheid
„Of ze het wel eens erg vinden? Dat was ook de eerste vraag, die ik stelde toen deze baan in zicht kwam: is het erg? Mensen die er versnijd van hebben, zelden: nee, binnen in de bijes is het veel erger. Daar van ik dan maar op. Je moet natuurlijk je geronde verstand gebruiken, ik stap niet zomaar in mijn eenzige een druppelgang binnen. Maar tot nu toe ben ik niet bang geweest.”

Leidse dak- en thuislozen. „Kant- projecten” samen iets maken: dat is bij uitstek de manier om die goede kanten van mensen uitdrukkelijk te benoemen. In de gerangschikte gaat het vaak over de dingen die mensen niet goed gedaan hebben. Iedereen vraagt waar ging het fout? Ik pak dat anders aan. Het goeden lijnen- project bijvoorbeeld. Daar vroeg ik: wat is er goed gegaan in je leven, wat is een goeden lijn in je leven? Voor elk goet ding zetten ze dan een goe- den lijn op een stuk rode stof. Als je er zo, vijftien of twintig minuten over praat, valt al snel op: iedereen heeft aardig wat goeden lijnen. En ik weet zeker dat dat ook zo is bij de Leidse dak- en thuislozen.”

Leidsch Dagblad 21 januari 2015: **“Ze letten ondanks de sores op elkaar”**

<http://www.leidschdagblad.nl/regionaal/leidenenregio/article27290385.ece>

Pastoraat

De kern van het werk van de straatpastor is het pastoraat. Vroeger heette pastoraat met een mooi woord “zielzorg” en misschien drukt dat woord wel precies uit wat pastoraat wil zijn: zorg voor de ziel, zorg voor datgene wat een mens uniek maakt en “eigen”. In de praktijk betekent het dat de straatpastor aandacht heeft voor de verhalen van mensen, die ze ontmoet. In alle ontmoetingen met mensen van de straat probeer ik hun verhaal zorgvuldig te ontvangen en dat blijkt belangrijk te zijn. Zeker voor deze groep mensen, die niet verwend zijn met een gezond netwerk, waar je als vanzelfsprekend je verhaal kwijt kunt.

“Ik voel me voor het eerst gezien”, zei een man bij de Nieuwe Energie, die de afgelopen maanden al heel wat formulieren met hulpverleners had ingevuld. Maar hulp bij het invullen van formulieren is iets anders dan echt gehoord en gezien worden. Binnen het straatpastoraat komt er zoveel meer aan bod: oud verdriet, hoop op een nieuw leven, moeite om het leven uit te houden...Steeds is het bijzonder om te ervaren hoe goed het mensen doet wanneer iemand echt wil weten hoe het met hen gaat. Het helpt hen om in soms uitzichtloze situaties zichzelf niet te verliezen en eigen kracht en talenten te blijven ervaren. Soms ook ontdekken mensen in de vieringen van het straatpastoraat hoe belangrijk geloof in hun leven kan zijn en pakken ze ook die draad weer op.

Straatpastor Folly Hemrica: 'Iedereen is het waard om gezien te worden'
REGIO | 28 augustus 2015 | 1 | Door [RienvanVliet](#), Dichtbijmeeschrijver

LEIDEN - Leiden heeft sinds december vorig jaar een nieuwe straatpastor: Folly Hemrica draagt zorg voor de dak- en thuislozen in onze stad. Wat doet een straatpastor precies?

Folly Hemrica vertelt: “Ik ben pastor en dat betekent dat ik met aandacht en zonder oordeel luister naar het verhaal van mensen. Dat is voor ieder mens belangrijk, dat je verhaal 'ontvangen' wordt, maar voor dakloze mensen is het van nog groter belang omdat ze vaak geen gezond netwerk hebben waar ze met hun verhaal naar toe kunnen. Mijn ervaring is dat het heel genezend werkt als iemand echt wil weten hoe het met je gaat. Het helpt mensen inzicht te krijgen in hun eigen leven, het werkt troostend en verhelderend.”

1 / 1

Interview Dichtbij.nl **“Iedereen is het waard om gezien te worden”**

<http://www.dichtbij.nl/groot-leiden/regionaal-nieuws/artikel/4115360/straatpastor-folly-hemrica-iedereen-is-het-waard-om-gezien-te-worden.aspx>

Als straatpastor probeer ik zoveel mogelijk bij de mensen te zijn. Dat betekent dat ik minstens twee keer per week te vinden ben bij de daklozenopvang de Nieuwe Energie en even zo vaak bij het Sociaal Pension.

Verder heb ik het afgelopen jaar een aantal vaste mensen op straat en op het station gezien. Regelmatig maak ik afspraken met mensen in De Bakkerij, voor een wat langer gesprek. Het is moeilijk te zeggen hoeveel contacten er precies in het pastorale werk ontstaan.

Tijdens de bezoeken aan de daklozenopvang worden heel wat gesprekken gevoerd: kennismakingsgesprekken, korte gesprekken om de vertrouwensband te onderhouden en soms ook onverwacht lange gesprekken. Het is zaak zo vaak mogelijk aanwezig te zijn en zo mensen te spreken. Afspraken maken is met deze groep lastig. Agenda's zijn regelmatig zoek en telefoons meestal kapot of kwijt. Ook staat het gebruik bij verslaafde daklozen een afspraak nog wel eens in de weg.

Het afgelopen jaar bezocht ik ook mensen, die om wat voor reden dan ook, in instellingen werden opgenomen. Ziekenhuisbezoek, bezoek aan een verpleegtehuis, gevangenis of GGZ-instelling, het behoort allemaal tot het werkveld van de straatpastor.

Financiële en praktische ondersteuning

In principe geeft het straatpastoraat geen geld aan mensen, maar soms was een situatie zo nijpend dat we wel eens een beroep op fondsen deden om mensen even op de rit te helpen. Een man die een nieuw huis had gekregen met alleen maar een tafel en vier stoelen, ontving door bemiddeling van het straatpastoraat een bedrag van de Leidse Stichting Urgente Noden (SUN), om daarmee zijn huis beter te kunnen inrichten.

Via de Facebookpagina (straatpastoraat Leiden) deden we regelmatig een oproep voor kleren of andere goederen waar daklozen om verlegen waren. Eenmaal werd een tent verstrekt aan iemand die uit de daklozenopvang was gezet. Tweemaal een gitaar!

Hoewel het pastoraat duidelijk de kern van het werk van de straatpastoraat is, bleek het soms toch goed te zijn praktisch met mensen mee te denken, bv wanneer ze vermalen dreigden te worden door de bureaucratie. Samen met de collega's van De Bakkerij hebben we geprobeerd een aantal mensen door te verwijzen naar het juiste loket en hebben we soms ook bemiddeld bij tandartsenhulp.

Buiten het zorgsysteem

Het feit dat het straatpastoraat buiten het officiële systeem van opvang en hulpverlening staat, bleek voor veel contacten een voordeel. Deze positie werkt in veel gevallen drempelverlagend en maakt dat we ook contacten konden onderhouden met "zorgmijders". Veel mensen van de straat hebben teleurstellende ervaringen met de hulpverlening en een vertrouwelijk contact met de pastor bleek op sommige momenten een manier om toch weer mensen te bewegen zelf in actie te komen of weer hulp te aanvaarden.

Uitvaarten

Daklozen vormen een kwetsbare groep in onze samenleving. Hun levensverwachting is doorgaans niet erg hoog als gevolg van verslaving of andere risicovolle leefstijlen.

Het afgelopen jaar was ik drie keer betrokken bij een uitvaart. Eén keer bij de begrafenis van een man uit de Nieuw Energie die gevonden werd in een van de Leidse grachten, en twee keer bij de uitvaart van bewoners van het Sociaal Pension. Alle keren was er uitvoerig contact met familie en vrienden. Met name voor familieleden die vaak al de nodige zorgen om hun dierbare hadden gehad, bleek de uitvaart een kostbare ervaring te zijn. Van dakloze vrienden hoorde ik dat ze het geruststellend vonden dat ze na hun dood niet vergeten werden, maar dat er op een zorgvuldige manier afscheid genomen kon worden.

Kennelijk is dat een diepgevoelde angst bij mensen van de daklozenopvang, dat ze 'er niet toe doen' en dat er straks niemand afscheid van hen komt nemen.

De straatpastor komt als geroepen

DORA ROVERS – 07/03/15, 04:01

Het totaal aantal daklozen stijgt niet meer, maar de straatpastores voorzien in een behoefte die nog wel groeit, ook bij de 'nieuwe thuislozen'.

Meldt zich bij leven geen familielid, dan ook niet bij dood. Of toch wel? Het is al meer dan een week geleden dat een dakloze Nederlandse Bosniër werd opgedregd uit het water van de Oude Singel van Leiden. De recherche kwam in actie en zocht tevergeefs naar zijn familie; die bleek al vele jaren geleden het contact te hebben verbroken met de 50-jarige, verslaafde man.

Rond zijn kist in een zaaltje van een begrafenisonderneming in Leiden staan enkele gemeenteambtenaren, de advocaat van de overledene, diens maatschappelijk werkster en vier dakloze mannen. En Folly Hemrica, de straatpastor die voorgaat. "Ook na een zwervend bestaan, een oorlogstrauma en een verslaving is hij een mens in wie wij blijven investeren", zegt de straatpastor.

Met de korte bijeenkomst en de daaropvolgende begrafenis drukt Hemrica naar eigen zeggen de essentie uit van het straatpastoraat: "Geen mens mag doodgaan zonder dat we erbij stilstaan. Het is de angst van veel daklozen dat hun overlijden niet wordt opgemerkt; die vrees blijkt vandaag ongegrond."

Interview Trouw 7 maart 2015: **"De straatpastor komt als geroepen"**

<http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/article/detail/3890206/2015/03/07/De-sstraatpastor-komt-als-geroepen.dhtml>

Gedachtenisboom

De afgelopen maanden zijn we bezig geweest met het ontwerpen van een gedachtenisboom, waar de namen van de gestorvenen in de vorm van bladeren aan vast gemaakt kunnen worden. De boom hangt in het Sociaal Pension en de bladeren zijn in de maak. De komende maanden zal de boom onthuld worden.

Voor mensen die doorgaans door de Sociale Dienst begraven worden en die geen grafsteen hebben is het waardevol dat er nu een plek is waar hun namen bewaard worden. En voor familie en vrienden is er nu een plek om naar toe te gaan en hun geliefden te gedenken.

Allerzielen

Dit jaar organiseert het straatpastoraat ook een Allerzielenviering, waar de gestorvenen van dit jaar genoemd zullen worden en waar mensen een kaarsje kunnen aansteken voor de mensen die ze verloren hebben. Ook familieleden en vrienden met wie het afgelopen jaar contact is geweest rond uitvaarten zijn uitgenodigd.

Bijzondere Vieringen

Het straatpastoraat probeert op de grote kerkelijke feesten bijzondere vieringen te organiseren. Dit jaar werden de vieringen met Kerst en Pasen feestelijk ondersteund door zangers uit Rijnsburg. Ook was er na afloop soep of iets lekkers.

Kunstprojecten

Dit jaar heb ik op allerlei manieren onderzocht of ik kunstprojecten zou kunnen organiseren met daklozen. Vanuit het justitiepastoraat heb ik ruime ervaring met deze werkvorm, maar bij de maatschappelijke opvang van De Binnenvest had men dit jaar zoveel energie nodig voor de gewone gang van zaken na de invoering van de WMO, dat er geen ruimte was om hierin mee te denken.

Wel kon ik in samenwerking met M25 en de Stichting Jongeren in Nood een workshop organiseren waarin we maskers hebben geschilderd.

Thema: "Wat laat je aan de buitenkant zien, wat leeft er in je binnenkant..."

Het werd een ontmoeting tussen tien meisjes van het Stedelijk Gymnasium en tien dakloze jongeren. Een waardevolle dag met prachtige gesprekken.

Overige activiteiten

In december 2014 werkte ik mee aan de kerstmaaltijd voor daklozen, georganiseerd door studentenvereniging de Navigators. Dit jaar gaat dezelfde studentenvereniging samen met jongeren van M25 weer een kerstmaaltijd organiseren en zijn we nu bezig met het werven van geld om dit jaar ook een kerstpakketje te kunnen uitdelen.

Dankzij de Facebook-site 'Predikanten en Pastores' zijn nu door het hele land vrouwen sjaals aan het breien voor het Leidse straatpastoraat. Een Syrische vluchteling uit het AZC in Katwijk heeft ook aangeboden haar steentje bij te dragen. Zo ontstaan er prachtige dwarsverbindingen!

Begin december zullen er waarschijnlijk ook weer chocoladeletters worden uitgedeeld.

In juni organiseerden jongeren van M25 een boottochtje voor dak- en thuislozen. De straatpastor was uiteraard ook van de partij.

In augustus maakten vrijwilligers van de Stichting Present in samenwerking met het straatpastoraat een pannenkoekenlunch klaar in het Sociaal Pension. Het werd een feestelijk dagje met ook nog accordeonmuziek!

Vieringen

Elke laatste zondag van de maand is er een viering van het straatpastoraat. De vieringen werden tot voorkort gehouden in een kapel aan het Utrechtse Veer, maar veel nieuwe bezoekers konden de kapel moeilijk vinden en daarom vieren we vanaf september in Diaconaal Centrum De Bakkerij.

Dit jaar lag het bezoekersaantal tussen de twaalf en de vijfendertig. Een deel van hen heeft een kerkelijke achtergrond maar er doen ook mensen mee die nog nooit eerder een kerk van binnen gezien hebben. Voor veel mensen is deze viering een verademing in de hectiek van hun leven op straat. Er is ruimte om een kaarsje aan te steken en na afloop alle gelegenheid elkaar te ontmoeten.

Kerkelijk netwerk

Het straatpastoraat is lid van DAK (*Door Aandacht Kracht*), het landelijk netwerk van organisaties die werken op de grens van kerk en samenleving. De pastores ontmoeten elkaar twee keer per jaar op een landelijke werkdag.

In Leiden gaf ik vlak voor Pasen een inleiding over het straatpastoraat in de Hooglandse Kerk bij een vastenmaaltijd, op 21 november zal ik een verhaal houden op een bijeenkomst van parochiekernen en hun diaconale missie.

Verder waren er hartelijke collegiale contacten met collega-predikanten in Leiden en met pastores van de Leidse Studenten Ekklesia.

Publiciteit

Sinds een aantal jaren heeft het straatpastoraat een eigen website: www.straatpastoraatleiden.nl en sinds december 2014 ook een Facebook-pagina: Straatpastoraat Leiden.

Bestuur Stichting Straatpastoraat Leiden

Dhr. Wilbert van Erp, voorzitter

Dhr. Wim Nieboer, penningmeester

Dhr. Ton Snepvangers, coördinator van Diaconaal Centrum De Bakkerij

Mw. Dies Noorman

Straatpastor: ds. Folly Hemrica

Postadres: Diaconaal Centrum de Bakkerij, Oude Rijn 44 b , 2312 HG Leiden

M: 06 38129086

E: pastor@straatpastoraatleiden.nl

W: www.straatpastoraatleiden.nl